

Predelovalne dejavnosti

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 5/2004

str. 13

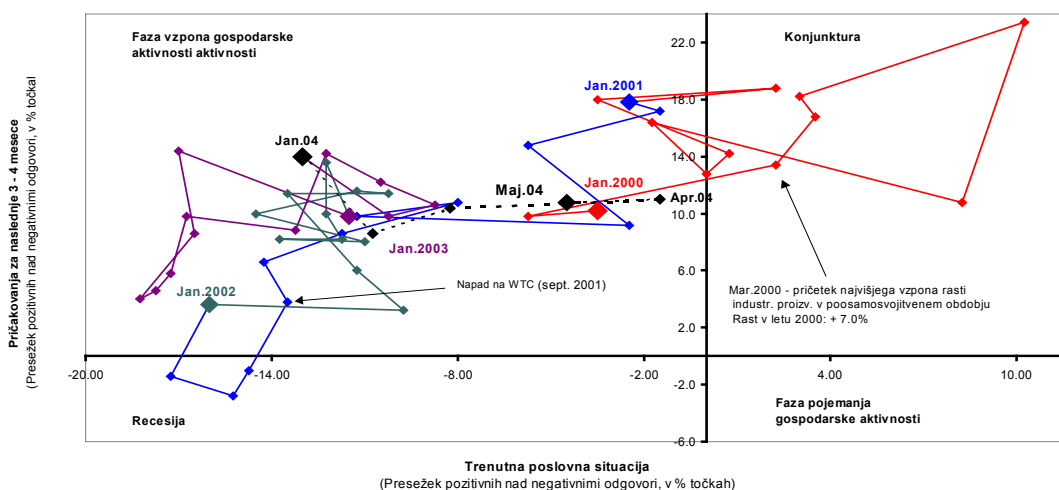
Izbrani konjunkturni kazalci	Stopnje rasti, v %			
	III 2004/ II 2004	III 2004/ III 2003	I-III 2004/ I-III 2003	I-XII 2003/ I-XII 2002
Obseg proizvodnje ¹ (začasni podatki)	17.0	8.6	4.2	1.6
- Izrazito izvozno usmerjene panoge ^{1a}	26.1	12.6	8.1	3.6
- Zmerno izvozno usmerjene panoge ^{1b}	11.9	9.7	3.8	1.3
- Pretežno na domači trg usmerjene panoge ^{1c}	20.7	2.4	1.0	0.4
Povprečno število zaposlenih	0.1 ²	-2.0 ²	-2.0 ²	-2.0
Produktivnost dela (začasni podatki)	1.5 ²	2.6 ²	3.8 ²	3.7
Obseg zalog proizvodov (začasni podatki)	5.6	13.9	14.6	5.9
Povprečna bruto plača	4.7 ³	7.2 ³	4.2 ³	1.9 ³
Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih	0.5	3.1	2.7	2.9
- relativno glede na inflacijo	-0.1	-0.4	-1.0	-2.6

Vir podatkov: SURS; preračuni UMAR. Opombe: ¹podatek se nanaša na podjetja z 10 in več zaposlenimi. ^{1a} Podpodročja dejavnosti D (DF, DG, DK, DM), pri katerih na podlagi podatkov AJ PES (2002) za gospodarske družbe v RS povprečni delež čistih prihodkov iz prodaje, ustvarjenih na tujih trgih, v čistih prihodkih iz prodaje (v nadaljevanju DCPPTT) presega 70%. ^{1b} Podpodročja dejavnosti D (DB, DC, DD, DH, DJ, DL, DN), pri katerih se DCPPTT giblje med 50 in 70%. ^{1c} Podpodročja dejavnosti D (DA, DE, DI), pri kateri je DCPPTT pod 50%. ²Podatek za februar 2004. ³Realna rast – preračun z indeksom cen življenjskih potrebščin.

Podatki SURS o obsegu proizvodnje za prvo četrtletje letos kažejo, da se proizvodna aktivnost predelovalnih dejavnosti ohranja na visokem nivoju. Po ugodnih rezultatih v januarju, ko se je proizvodnja v primerjavi z lanskim januarjem okrepila za 3.0%, se je medletna rast v februarju umirila (0.5%), v marcu pa ob ugodni razporeditvi delovnih dni ponovno izdatneje okrepila (8.6%). Obseg proizvodnje je bil tako v prvih treh mesecih letos, v primerjavi z istim obdobjem lani, višji za 4.2%. Od tega so najvišjo rast zabeležili v izrazito izvozno usmerjenih panogah (gl. tabelo). V marcu je bila dosežena zelo nizka trendna rast obsega proizvodnje; proizvodna aktivnost se je po metodi Tramo-seats v primerjavi s predhodnim mesecem povečala le za 0.05%, kar nakazuje na umirjanje stopenj rasti v drugem četrtletju.

Gibanje proizvodne aktivnosti v predelovalnih dejavnostih lahko ocenjujemo tudi s pomočjo ravni podjetniškega optimizma/pesimizma med gospodarstveniki. Na podlagi ankete SURS o poslovnih tendencah smo sestavili sliko, ki poskuša opredeliti fazo poslovnega cikla predelovalnih dejavnosti. Ob predpostavki normalnega poteka konjunkturnega cikla naj bi krivulja sledila namišljeni krožnici gibanja urinega kazalca; ko sta trenutna klima in poslovna pričakovanja pozitivna (kvadrant desno zgoraj), se to odraža v gospodarski konjunkturi predelovalnih dejavnosti, kombinacija negativnih vrednosti obeh spremenljivk (kvadrant levo spodaj) pa odraža recesijske tendence. V pomladnih mesecih leta 2004 se nahajamo v kvadrantu levo zgoraj (gl. graf). Indikatorji trenutne poslovne situacije so še negativni. Medtem ko so do aprila izražali tendenco izboljševanja, so se v maju ponovno poslabšali. Poslovna pričakovanja so pozitivna, v prvih dveh mesecih so bila v blagem vzponu, v aprilu in maju pa praktično stagnirajo. V maju je za 4.5 odstotne točke več anketiranih podjetij ocenilo, da so trenutni poslovni pogoji slabši od normalnega nivoja, kot pa da so boljši; 10.8 odstotne točke več anketiranih direktorjev pa v prihodnjih treh do štirih mesecih pričakuje izboljšanje poslovne klime kot njeno poslabšanje. Krivulja kombinacij obeh spremenljivk v letu 2004, tako kot vse opazovano obdobje, le v grobih obrisih sledi smeri gibanja urinega kazalca. Kljub temu lahko razberemo, da se je v obdobju od februarja do aprila pomikala desno in rahlo navzgor, v maju pa se je pomaknila nekoliko nazaj v levo. Slednje indicira, da prehoda iz faze vzpona gospodarske aktivnosti v obdobje visoke konjunktore v predelovalnih dejavnostih v drugem četrtletju ne moremo pričakovati.

Graf: Poslovna klima v predelovalnih dejavnostih (januar 2000–maj 2004, desezonirani podatki)

Vir: SURS, preračuni UMAR.